

ПРОФІЛАКТИКА КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ (COVID-19) СЕРЕД ПРАЦІВНИКІВ ЗБІРНО- ЗВАРЮВАЛЬНИХ ВИРОБНИЦТВ

Демецька О.В., канд. біол. наук, Копач К.Д., канд. мед наук, Безвербний П.С.

***кафедра медицини праці, психофізіології та медичної екології
Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ, м. Київ, Україна***

Незважаючи на те, що для зварників як професійної групи ризик інфікування збудником нової коронавірусної інфекції (COVID-19) - SARS-CoV-2, є нижчим порівняно з медичними персоналом та працівниками сфери обслуговування, робітники зварювальних професій також знаходяться у групі ризику інфікування через підвищену запиленість робочих приміщень більшості збірно-зварювальних виробництв.

Як відомо, провідна фракція зварювального аерозолю (ЗА) представлена наночастинками ($d < 100$ нм), які згруповані в агломерати, що налічують від кількох до тисяч частинок. Своєю чергою, в останні роки накопичено достатньо експериментальних даних, які свідчать на користь того, що речовинам у нанодіпазоні властива значна біологічна активність, зокрема, здатність до агломерації, та пошкоджувальна дія. При цьому останніми дослідженнями встановлено, що розмір вірусних частинок SARS-CoV-2 становить 70–90 нм (Kim et al., 2020). Дана обставина є надзвичайно важливою з точки зору потенційно небезпечної взаємодії твердої складової ЗА з вірусними частинками та, відповідно, з організмом зварника через можливість утворення біоаерозолів розміром до 5 мкм, які не осаджуються на поверхнях, а залишаються тривалий час у зваженому стані в повітрі робочої зони.

Отже, важливим питанням є профілактика нової коронавірусної інфекції (COVID-19) на робочому місці. Ефективними є наступні заходи профілактики: інженерний контроль, адміністративний контроль та використання засобів індивідуального захисту (ЗІЗ). Виходячи з цього, на робочому місці необхідно забезпечити реалізацію додаткового комплексу профілактичних заходів:

I. Інженерного контролю:

- використання високоефективних повітряних фільтрів (патронні фільтри типу FT-III);
- збільшення об'єму примусової вентиляції (на 40-50%) при роботі в закритих приміщеннях;
- розробити заходи з локального видалення ЗА з робочого місця.

II. Адміністративного контролю:

- надання працівникам сучасної інформації щодо факторів ризику і профілактики на робочому місці COVID-19 (попередження тютюнокуріння, «респіраторний етикет» - захист органів дихання при кашлі або чханні, використання захисних масок (респіраторів) при знаходженні на виробництві тощо);
- здійснення медичного огляду робітників перед початком роботи, своєчасної ізоляції осіб з ознаками COVID-19 (температура більше 37,2 °С, ознаки респіраторної інфекції, вірусної інтоксикації тощо), з подальшим інформуванням закладу охорони здоров'я, за місцем мешкання працівника;

- здійснення медичного огляду робітників перед початком роботи, своєчасної ізоляції осіб з ознаками COVID-19 (температура більше 37,2 °С, ознаки респіраторної інфекції, вірусної інтоксикації тощо), з подальшим інформуванням закладу охорони здоров'я, за місцем мешкання працівника;
- забезпечення працівників ЗІЗ, для використання у невиробничих приміщеннях (одноразовими захисними тканинними (марлевими) масками (із рахунку 1 маска на 4 год. на 1 працівника) чи респіратори FFP1; одноразовим рукавичками, захисними окулярами/щитками, рідким мило та антисептичними засобами для рук тощо). Використання у невиробничих приміщеннях респіратор FFP2, FFP3, N95 – не рекомендується;
- впровадження практики безпечної роботи: «бездотичні» кошики для сміття, «бездотичне» відкривання дверей тощо;
- дотримання безпечної відстані на робочих місцях, але не менше 2 м;
- встановлення змінної роботи / додаткових робочих днів, для скорочування одночасної кількості працівників на одній виробничий ділянці (до 2-х осіб);
- проведення під час перерви та в кінці робочої зміни часткової (рук, обличчя, носоглотки, очей) чи/та повної (всього тіла) санітарної обробки робітників, з використанням антисептичних миючих засобів для шкіри; антисептичних лікарських засобів для промивання очей, носоглотки (стерильні буферні сольові розчини).

Варто підкреслити, що роботодавці повинні дотримуватися належної гігієни та практики боротьби з інфекцією, у тому числі, забезпечуючи працівників, замовників та відвідувачів місцем для частого та ретельного миття рук (щонайменше 20 секунд).

III. Використання ЗІЗ:

- Усі типи ЗІЗ підлягають постійному та правильному використанню відповідно до Наказу Міністерства соціальної політики України 29.11.2018 № 1804 «Мінімальні вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці» (фільтрувальні та ізолювальні засоби захисту (захисні окуляри, лицеві щитки/екрани, протигази, респіратори, засоби захисту органів дихання зі знімною маскою зварника, шкіряні фартуки, рукавиці та рукавички);
- додаткові ЗІЗ не рекомендується, за виключенням випадків перебування зварників у невиробничих приміщеннях;
- у невиробничих приміщеннях доцільно використання ЗІЗ органів дихання: респіратор FFP2, респіратор №95, тришарова маска медична;
- ЗІЗ мають регулярно перевірятися та бути замінені відповідно до Наказу Державного Комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду 16.04.2009 № 62 «Норми безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам загальних професій різних галузей промисловості».

Усі працівники, що мали контакт із хворими на COVID-19, підлягають самоізоляції за основним місцем проживання (до 14 календарних днів) чи до встановлення їх статусу інфікування SARS-CoV-2 (методом ПЛР).

У разі мешкання працівників у гуртожитках, хостелах тощо, їх ізоляція може бути здійснена у визначених закладах обсервації чи у відповідних закладах охорони здоров'я.

